

BEROEPS- BELANGEN

HET TECHNIKERSDRAMA ZONDER EINDE.

In de Kamerzitting van 12 Febr. j.l. heeft alweer de technikerskwestie de aandacht gevraagd.

Bij de Kamer was ingekomen een adres van een techniker, die weliswaar in 1913, toen hij „gebroomd” werd, eerst zestien jaar was, maar die toch beweerde toen reeds de volledige tandprothese als beroep te hebben uitgeoefend en dus ten onrechte van het examen uitgesloten te zijn geweest.

De Minister verklaarde, dat het onderzoek de juistheid van deze beweringen niet had aangetoond, doch de Commissie van Onderzoek uit de Kamer deelde deze overtuiging niet, zoodat een hernieuwd onderzoek werd toegezegd!

Het wordt inderdaad — zoo mogelijk — hoe langer hoe gekker!

Na de uitvoering van de wet van 1926 was bij een Kamerinterpellatie, de toenmalige Minister van Arbeid bijna gevallen, omdat die wet zóó geheel tegen de bedoeling van de Kamer in was uitgevoerd.

Als allerzwaarste argument gold toen — terecht — dat men nota bene menschen had bevoegd verklaard, die in 1913 zestien of zeventien jaar oud waren en waarvan dus, alle beweringen ten spijt, vaststond, dat zij de volledige tandprothese niet als beroep konden hebben uitgeoefend!

Thans dwingt diezelfde Kamer den huidige bewindsman tot het instellen van een hernieuwd onderzoek, wellicht over denzelfden man, die bij een vorige gelegenheid het uitgangspunt was geweest tot een felle uitbarsting van verontwaardiging, en — aangenomen dat de Minister nu tot een andere bevinding zou komen — dan zou voor dit geval een nieuw wetje moeten worden ingediend om dit „slachtoffer” in de gelegenheid te stellen opnieuw examen te doen en dus ook een nieuwe examencommissie moeten worden benoemd! En ook dan is men nog lang niet aan het einde.

Immers het comité, gevormd uit de niet geslaagde tand-technici, heeft wederom een adres aan de Tweede Kamer gezonden, waarin betoogd wordt, dat ook hèn grievend onrecht is aangedaan.

Men heeft onvoldoende gelegenheid gehad cursussen voor het examen te volgen (een examen, dat alleen was ingesteld om al te gekke dingen te vermijden en volgens alle betrouwbare getuigen ook in dien zin afgenomen) en het is hen een raadsel, hoe de Minister kan zeggen, dat mag worden aangenomen, dat de afgewezenen niet bekwaam zijn tot de uitoefening der volledige tandprothese. (sic!)

Teneinde nu, eens voor al, aan alle moeilijkheden een einde te maken, doen de heeren een allervernuftigste oplossing aan de hand.

Stel een cursus in, aldus het voorstel, zonder examen en laat de menschen die cursus net zoolang volgen, tot de leider het bewijs afgeeft, dat de cursist zonder gevaar kan worden vrijgelaten.

Hoe een dergelijke cursus zou moeten worden ingericht, hoe men aan een leider zou moeten komen, welke criteria zouden behooren te worden aangelegd en hoe lang dit alles zou moeten duren, wordt gemakshalve niet besproken, ook niet in hoeveel plaatsen van het land de gelegenheid voor het volgen van een dergelijke cursus zou moeten worden gegeven, om tegenover de verspreid wonende liefhebbers de billijkheid te blijven betrachten.

In ieder geval lijkt de gelegenheid te schoon, dan dat het Parlement hierover niet weer eens een gezellige middag zou kunnen doorbrengen.

Waarbij ten slotte vooral het argument opgeld zal doen, dat de volksgezondheid toch inderdaad bij deze geheele kwestie niet betrokken is, omdat er toch geen alarmeerende berichten zijn ontvangen van de Inspectie van die Volksgezondheid?

Het schijnt, dat de heeren meenen, dat zoolang er geen dooden vallen, de situatie volkomen in orde is.

Ook wij gelooven niet, dat dit laatste het geval zal zijn en zelfs dan, zou vermoedelijk het bewijs nog niet te leveren zijn!

Er zijn echter andere gevaren, die sinds meer dan een halve eeuw aanleiding zijn geweest voor het instellen en handhaven van een tandartsenmonopolie en wellicht zullen zelfs de adres-santen bij nadere overdenking kunnen zien, dat wanneer men voor een bepaalde groep in 1932 die waarborgen zou laten vallen, het volmaakt overbodig is, om ze voor anderen aan een duur Universiteits-Instituut te handhaven!

Red.

DE MONDVERZORGSTER IN NEDERLAND?

Mijn artikel onder bovenstaanden titel, voorkomend in het Januari-nummer van dit tijdschrift (voordracht van 28 Nov. 1931 voor de V. v. N. T.) werd gevolgd door een artikel van collega *Van Andel* in het nummer van Februari (pag. 129) onder den titel: „Mondverzorging in Nederland?” welk artikel schijnt te zijn bedoeld als eene bestrijding van het door mij gesprokene.

Naast enkele uitlatingen, welke ik gaarne mede onderschrijven wil, bevat het artikel-*van Andel*, tal van beweringen en uitspraken, die mij de vingers deden jeuken, om er weer een groot stuk tegen te schrijven. Maar toen ik mij afvroeg, of het nut daarvan wel zou opwegen tegen de nadeelen van een dusdanig twistgeschrijf tusschen menschen, die in den grond der zaak mede- en geen tegenstanders zijn, luidde mijn antwoord op die vraag ontkennend. Vooral ook, omdat het zakelijk karakter van dit twistgeschrijf niet meer zuiver zou kunnen worden gehandhaafd, maar onwillekeurig door een persoonlijken aanval zou worden vertroebeld (welke niet alleen, en niet voornamelijk, tegen collega *van Andel* zou zijn gericht).

Ik wil daarom slechts op één omstandigheid wijzen: Ik heb geschreven over de *mondverzorgster* en te mijner bestrijding schrijft *van Andel* over de *mondverzorging*. Dit typeert de houding van dezen collega en van hen, die mede mij „bestreden” hebben in de mondelinge discussie op 28 Nov. 1931. *Wij praten langs elkaar heen.*

Mijn geachte opponent zelf citeert (op pag. 130) het doel, dat ik mij had gesteld: „Om het een en ander in het midden te brengen, wat m.i. spreekt tegen het invoeren van de mondverzorgster hier te lande.” En bij het aanhooren van mijne voordracht drong zich de vraag aan hem op, of ik wel voldoende besepte, waar het eigenlijk om gaat. Niet over de mondverzorgster, maar over de mondverzorging gaat het geding tusschen de voor- en tegenstanders van de mondverzorgster, zegt *van Andel*. „Het vraagstuk van de mondverzorgster is een bijkomstige vraag!!” (Uitroepsteekens van mij).

Dat is nu toch wel een zeer eigenaardige wijze van discussieeren en polemiseren. Ik kondig aan, te willen spreken over „de mondverzorgster” en na eene historische uiteenzetting, waarvan de objectiviteit ook door mijne opponenten is erkend, acht ik deze „bijkomstige vraag” van voldoende belang, om

daarover, en daarover alleen, uitvoerig te spreken. Juist, omdat de voorstanders der mondverzorgster door hun optreden naar buiten den schijn hebben gewekt, dat het niet een „bijkomstige vraag” geldt, maar dat van de beantwoording ervan het wel en wee van de resultaten der uitoefening van de tandheelkunde in ons land zou afhangen!

En als ik mijne eerlijke overtuiging en mijne moeite gelegd heb in de wijze, waarop ik deze vraag besprak, komt de oppositie en verwijt mij, dat ik mij blind staar op een klein onderdeel, en dat ik het groote probleem, waar het om gaat, in zijn geheel had moeten bespreken! Mijn antwoord op dit verwijt, dat ik reeds in de mondelinge discussie gegeven heb, zal ik hier niet herhalen. De belangstellende lezer kan het vinden op pag 52—54 van dit tijdschrift (Januari 1932).

Het doet mij natuurlijk leed, dat ik juist mijn vriend *van Andel* in de bespreking van mijn onderwerp heb „teleurgesteld” (pag. 130). Ik heb slechts de troost, dat op 28 Nov. de vergadering als geheel dit niet scheen te zijn, en dat op dien Zaterdagavond en den volgenden Zondag tientallen collega's, waaronder de besten en meest tot oordeelen bevoegden, mij naar aanleiding dier voordracht, woorden toevoegden, welke van andere gevoelens dan teleurstelling getuigden.

Ik constateer ten slotte: Tot nu toe is men in gebreke gebleven, zoowel in het mondelinge debat, als door middel van dit Tijdschrift, ook maar te *trachten*, de argumenten te bestrijden, welke ik aangevoerd heb tegen het invoeren van de mondverzorgster in Nederland.

Amsterdam, 28 Februari 1932.

J. SANDERS Ezn.

Amsterdam 27 Febr. 1932.

Aan de Redactie van het Tijdschrift voor Tandheelkunde.

Hooggeachte Redactie.

Om aan te toonen, dat collega *Sanders* door zijn citaat van De Witt Cross (Januari-nummer T. v. T.) zichzelf en anderen een verkeerd beeld gevormd heeft van het systeem, dat aan het Forsyth-Instituut en elders in Amerika gevolgd wordt, verzoek ik U het volgende tweetal citaten hieronder letterlijk te mogen weergeven.

Het eerste, van De Witt Cross zelf, staat afgedrukt op pag. 1965 Vol. II van de Proceedings of the 7th International Dental Congress in Philadelphia 1926. Het tweede, van Harvey J. Burkhart, den bekenden Directeur van het Rochester Dental Dispensary, is te vinden op pag. 1970 van hetzelfde lijvige boekdeel.

Met dank en hoogachting, Uw. dw.

W. L. VAN ANDEL.

„Each child receives an odontexesis (tooth cleaning) once each year, at which time special appointments are made if any fillings require replacement, or any new (approximal or cervical) cavities are noted.”

HAROLD DE W. CROSS.

„I regard the dental hygienist as occupying the same relative position to the dentist that the medical nurse does to the physician — just as important and just as valuable. Without the slightest desire to seem to force my personal opinion on anyone, I say here that, in my deliberate judgment, no proper dental health program can be succesfully carried on without the assistance of properly educated and trained dental hygienists.”

HARVEY J. BURKHART.

Waar op de a.s. zomervergadering van de Maatschappij een belangrijk deel van het programma gewijd zal zijn aan het vraagstuk van de mondverzorgster, meenen wij goed te doen voorloopig het debat over dit onderwerp hiermede te sluiten.

REDACTIE.